

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE
al Academiei de Studii Economice a Moldovei
pentru perioada 2012 - 2017

Acceptat în cadrul ședinței
Senatului ASEM din 31.01.2012,
proces-verbal nr. 5

Chișinău, 2012

CUPRINS

Introducere.....	3
Exceleța în educație ca scop fundamental al ASEM	5
Exceleța în cercetarea științifică	12
Recunoașterea și dezvoltarea personalului universitar drept cea mai importantă resursă a ASEM.....	16
Colaborarea internațională și promovarea imaginii ASEM.....	18
Diversificarea surselor de finanțare și dezvoltarea bazei tehnico-materiale.....	20

INTRODUCERE

Republica Moldova, ca țară semnatară a Declarației de la Bologna, și-a anunțat orientarea strategică spre o eventuală aderare la Uniunea Europeană. Acest fapt denotă că universitățile din țara noastră se vor afla, în viitor, într-un mediu concurențial puternic, creat prin realizarea spațiului european unic al învățământului superior, creșterea mobilității academice și oportunități mai mari pentru cei tineri în vederea plecării la studii într-o universitate europeană. Cele indicate mai sus solicită schimbări și perfecționări radicale în sistemul de învățământ superior, inclusiv în cel economic, și va impune elaborarea unor strategii de dezvoltare orientate spre asigurarea și dezvoltarea capacităților de a fi competitive în noile condiții ale mediului educațional, iar excelența în toate domeniile de activitate va constitui suportul principal în atingerea acestui obiectiv.

Excelența este, de regulă, definită ca fiind acea situație în care o entitate întrunește o serie de caracteristici la un nivel foarte înalt, nivel care, implicit, nu poate fi atins de orice entitate. În același timp, universitățile de excelență sunt cvasi-unanim definite ca universități de cercetare. Cu siguranță, nu există un model unic de excelență, iar orice universitate poate să aibă drept scop atingerea excelenței în conformitate cu misiunea și prioritățile sale strategi-

ce. În aceste condiții, Academiei de Studii Economice a Moldovei, lider incontestabil în domeniul învățământului economic, cu o bună imagine și reputație atât în țară, cât și în străinătate, îi revine un rol deosebit și un loc central, dar și o mare responsabilitate, pentru dezvoltarea științei economice și a învățământului economic în țara noastră.

În contextul celor menționate mai sus, devine necesară realizarea unui șir de măsuri, menite să îmbunătățească și să îmbogățească procesul de instruire și cercetare în instituția noastră, prin evoluția schimbărilor spre progres, inteligență, profesionalism, moralitate și înaltă responsabilitate, spre consolidarea unui învățământ superior economic de calitate în țara noastră. Se cuvine remarcat și faptul că bunele rezultate înregistrate de ASEM, în cei 20 de ani de existență și ascensiune continuă, trebuie să constituie fundamentul proiectelor prioritare în viitorul apropiat.

EXCELENȚA ÎN EDUCAȚIE CA SCOP FUNDAMENTAL AL ASEM

Procesul de predare-învățare este principalul proces ce se desfășoară într-o universitate, alături de cele de cercetare și de prestări servicii. Menirea universității este, în primul rând, de a pregăti personal calificat pentru dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere, de a pregăti cetățeni activi, responsabili, cu potențial ridicat de implicare în dezvoltarea societății. Resursa umană înalt calificată, creativitatea, producerea și valorificarea cunoașterii s-au dovedit a fi factori determinanți în evoluția economică a țărilor puternic dezvoltate, fapt pentru care excelența în procesul de învățământ și cercetare, obținută printr-un climat intern stimulativ al dezvoltării intelectuale și personale, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru studenți, trebuie să devină obiectivul strategic principal în activitatea ASEM. Prin aceasta, ASEM își va menține și consolida poziția de lider național în învățământul și cercetarea științifică economică, în perspectivă de a se situa printre cele mai bune universități din regiune în domeniu. Învățământul superior din Republica Moldova trebuie să devină recunoscut la nivel internațional datorită excelenței înregistrate în principalele universități din țară, inclusiv ASEM – o universitate relativ tânără, dinamică, cu o viziune multidimensională, receptivă la nevoile societății și cu capacitate mare de a re-

acționa la schimbările survenite în mediul social și economic, iar eforturile depuse în ultimii ani, la nivelul catedrelor, facultăților, tuturor subdiviziunilor, dar și al conducerii universității, investițiile în infrastructura educațională au creat premisele dezvoltării, în universitatea noastră, a unui învățământ modern și de calitate, capabil să se integreze în spațiul european unic al educației și cercetării.

Pornind de la cele menționate, pentru perioada care urmează, propunem:

- Atragerea celor mai capabili pretendenți la studii de licență, de masterat și doctorat, precum și la cele de educație continuă, și educarea acestora în vederea promovării excelenței în actuala sau viitoarea activitate profesională, formarea de personalități și lideri de opinie cu o viziune democratică, susținători și promotori ai culturii și valorilor naționale;
- Îmbunătățirea calității procesului de predare-învățare și evaluare academică la nivel licență/masterat/doctorat, accentul punându-se pe calitate, inovare, marketing și folosirea eficientă a resurselor. Un rol deosebit, în acest scop, îi va reveni Departamentului Studii, Dezvoltare Curriculară și Management al Calității, care se preconizează a fi instituit în timpul cel mai apropiat, concomitent cu crearea unei culturi a calității în rândul angajaților și studenților ASEM, prin acțiuni de motivare;

- Identificarea, în mod clar, a obiectivelor programe-
lor de studii și a resurselor necesare pentru realiza-
rea acestora, formarea unor competențe specifice,
adevate noului stadiu de dezvoltare a cunoașterii,
dezvoltarea competențelor lingvistice ale absolven-
ților, renunțarea la cursurile și conținuturile de cur-
suri care nu contribuie cu valoare la formarea pro-
fesională a viitorilor specialiști sau la desfășurarea
eficientă a procesului de predare-învățare;
- Asigurarea metodică minimal necesară pentru toa-
te cursurile predate în ASEM: programe, manuale,
culegeri de probleme; elaborarea și implementarea
activă a studiilor de caz, inclusiv prin invitarea unor
specialiști din sectorul real al economiei și din uni-
versități din străinătate cu experiență în domeniu.
Este necesară folosirea mai activă, în cadrul semina-
riilor și lucrărilor de laborator, a metodei dezbateri-
lor, care dezvoltă creativitatea, spiritul de inițiativă,
competiția și o mai bună pregătire pentru piața for-
ței de muncă și pentru viață;
- Valorificarea oportunităților de parteneriate cu me-
diul social și de afaceri, inclusiv pentru a concepe
și a elabora cursuri noi și programe noi de studii și
în vederea facilitării angajării ulterioare în câmpul
muncii a absolvenților noștri. Este necesară dezvoltarea și implementarea unor instrumente de moni-

torizare a inserției pe piața muncii a absolvenților ASEM, a traseului socio-profesional al acestora, precum și prestarea unor servicii de facilitare a angajării în câmpul muncii. Aceste instrumente trebuie folosite și în vederea evaluării nivelului în care cunoștințele, competențele și abilitățile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenților să se angajeze pe piața muncii, să dezvolte o afacere proprie, să continue studiile universitare în ciclul următor și să învețe permanent, facilitând astfel procesul de corelare a ofertei educaționale cu cerințele pieței muncii, definită la nivel național și internațional. Centrul de Plasament și Relații cu Agenții Economici va fi orientat spre impulsivarea și gestionarea activităților enumerate mai sus;

- Susținerea unor stagii profesionale ale cadrelor didactice din ASEM la întreprinderi și organizații din sectorul real al economiei, ceea ce ar permite profesorilor elaborarea unor studii de caz inspirate din viață reală, dar și îmbunătățirea contactelor cu profesioniști, care pot fi invitați să-și împărtășească experiența în cadrul prelegerilor și seminarelor, ceea ce ar duce și la o creștere a calității actului de predare-învățare;
- Promovarea metodelor flexibile și inovatoare de predare, un mijloc eficient de a asigura acest lucru fiind

valorificarea oportunităților oferite de tehnologiile informaționale și comunicaționale, inclusiv pentru a sprijini învățarea personalizată și interactivă, învățământul la distanță, mobilitatea virtuală etc., fiind necesară în acest scop și consolidarea infrastructurii dedicate transferului de cunoștințe;

- Evaluarea periodică a problemelor cu care se confruntă studenții, a cerințelor și aspirațiilor acestora, pentru a identifica, împreună cu ei, cele mai optime soluții, și a acționa în comun, sprijinirea logistică a activităților organizate de asociațiile studențești din ASEM;
- Îmbunătățirea condițiilor pentru ca studenții noștri să poată dobândi o mai bună experiență practică, prin stagii de calitate. Stagiile de practică reprezintă un mecanism important pentru corelarea competențelor absolvenților cu nevoile pieței muncii, precum și pentru dezvoltarea personală a studenților. Cu toate acestea, în prezent, stagiile în întreprinderi nu oferă întotdeauna condițiile adecvate pentru studenți de a-și dezvolta competențele, fapt pentru care sunt necesare mai multe eforturi în vederea îmbunătățirii calității și relevanței stagiilor de practică.
- Studiile de masterat trebuie să permită studenților să dobândească competențe avansate corespunzător

programele de masterat, la care își fac studiile, și domeniilor în care activează. Totodată, este necesară și promovarea unor programe de masterat cu predare în limba engleză, pentru a încuraja mobilitatea studenților și a cadrelor didactice și atragerea de studenți străini;

- Susținerea și dezvoltarea de programe de studii integrate, în parteneriat cu universități europene (cu precădere la nivel de master și doctorat), care să conducă și la obținerea unor diplome comune;
- Perfecționarea sistemului de evaluare-notare a studenților prin utilizarea preponderentă a sistemului testelor finale și orientarea spre o distribuție normală a rezultatelor la examene;
- Continuarea dezvoltării Bibliotecii Științifice a ASEM, dotarea acesteia cu echipamente performante de accesare și prelucrare a informațiilor, pentru a răspunde cerințelor complexe și variate de informare, studiu și cercetare;
- Încurajarea studenților cu aptitudini antreprenoriale pentru a-și iniția propriile afaceri în cadrul Incubatorului de Afaceri al ASEM;
- Dezvoltarea programelor de pregătire profesională continuă;
- Monitorizarea inserției pe piața muncii a absolvenților ASEM, reabilitarea Asociației absolvenți-

lor ASEM și valorificarea oportunităților oferite în vederea promovării imaginii instituției și adaptării conținutului procesului de studii la necesitățile pieței muncii;

- Întărirea rolului educației fizice și sportului în ASEM, ca activitate complementară de formare și dezvoltare personală și de grup. Promovarea acestor activități va consolida imaginea ASEM, va crește calitatea vieții studenților și va servi ca instrument de marketing în atragerea candidaților la studii.

EXCELENȚA ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Performanța instituțiilor de învățământ superior se concentrează, în principal, în universitățile care utilizează cercetarea în mod intensiv. În acest context, și proiectul Codului Educației prevede că universitățile vor fi clasificate și în concordanță cu performanțele obținute în activitatea de cercetare științifică, fapt pentru care organizarea activității de cercetare în ASEM trebuie să fie revăzută, restructurată, astfel încât să contribuie la creșterea vizibilității instituției noastre în acest domeniu. Pentru aceasta, se cer eforturi deosebite îndreptate în următoarele direcții mai importante, pentru ca ASEM-ul să devină o adevărată și veritabilă universitate de cercetare:

- Promovarea, în rândul publicului larg, a semnificației și importanței cercetării economice, în general, și a celei desfășurate în cadrul ASEM, în particular;
- Creșterea contribuției ASEM la dezvoltarea societății prin realizarea unui spectru larg de cercetări fundamentale și aplicative în domeniul economic și alte domenii adiacente, generarea, diseminarea și aplicarea cunoștințelor. Transformarea Centrului de Cercetări Economice al ASEM în Institutul de Cercetări Economice al ASEM, o primă parte integrantă a acestuia devenind Laboratorul de Analiză și Politici Economice, care va fi instituit în

baza deciziei, deja, existente a Senatului ASEM, și acreditarea acestuia. Angajații Centrului trebuie să beneficieze de un salariu minim garantat, care să fie completat cu venituri din proiecte naționale și internaționale;

- Crearea unui suport favorabil și acordarea de facilități profesorilor implicați în promovarea unei cercetări științifice autentice;
- Stimularea generării de cunoștințe prin libertatea și autonomia cercetării științifice;
- Orientarea cercetării științifice spre domeniile declarate prioritare pentru Republica Moldova;
- Dezvoltarea, în cadrul Institutului de Cercetări Economice al ASEM, a unor puternice laboratoare (centre) de cercetare științifică, integrate în rețele europene, participarea la realizarea unor proiecte științifice de interes major;
- Creșterea numărului de proiecte înaintate anual pentru participare la concursul proiectelor de cercetare cu finanțare de la bugetul de stat și valorificarea oportunităților oferite de programele europene de cercetare și, în primul rând, PC 7;
- Intensificarea activității de cooperare științifică și cercetare cu agenții economici, promovarea unei oferte de prestare a unor servicii de calitate de consultanță și training destinate acestora, în baza unor

- studii de piață desfășurate în vederea identificării nevoilor pentru asemenea servicii;
- Asumarea de către ASEM a unui rol mai activ în dezbaterile problemelor cu care se confruntă societatea și propunerea de soluții, prin organizarea periodică a unor dezbateri tematice, conferințe și workshopuri, cu participarea unor persoane notorii invitate din țară și din străinătate și a reprezentanților mass-media;
 - Valorificarea mai intensivă și activă a rezultatelor cercetării științifice, inclusiv prin publicare în reviste de calitate, și care să reprezinte repere majore pentru comunitatea științifică, dar și pentru mediul de afaceri. Este necesară stabilirea unor standarde de calitate în ceea ce privește conținutul revistelor științifice ale ASEM, atragerea unor specialiști notorii autohtoni și străini în calitate de autori, promovarea revistelor pe plan național și internațional. Echipa editorială a revistelor trebuie să aibă o viziune clară asupra strategiei editoriale, strategiei de marketing, strategiei financiare, regulilor și reglementărilor privind publicarea articolelor. Toate acestea trebuie să faciliteze recunoașterea lor pe plan internațional, prin elaborarea și înaintarea unui dosar pentru acreditare internațională.
 - Îmbunătățirea indicatorilor de performanță ai

activităților de cercetare-dezvoltare-inovare și o mai bună evidență a rezultatelor cercetării;

- Este necesar să se ajungă la un nou sistem performant de formare a tinerilor cercetători în cadrul Școlii Doctorale a ASEM recent instituite;
- Seminarele Științifice de profil trebuie să devină adevărate cluburi de discuții economice și promovare a tot ce este nou în domeniu. Consider absolut necesar ca, anual, conducerea Seminarilor Științifice (petrecute la nivel de catedre, intercatedre, interuniversități) să elaboreze planuri calendaristice de desfășurare a ședințelor acestora, care să devină cunoscute publicului larg și persoanelor interesate;
- Acreditarea ASEM-ului ca unitate de cercetare pentru următoarea perioadă de 4 ani.

RECUNOAȘTEREA ȘI DEZVOLTAREA PERSONALULUI UNIVERSITAR DREPT CEA MAI IMPORTANTĂ RESURSĂ A ASEM

Modernizarea învățământului superior depinde de competența și motivația profesorilor și cercetătorilor. Pentru a atrage și reține personalul de înaltă calitate, sunt necesare condiții mai bune de muncă, proceduri de recrutare transparente și echitabile, dezvoltarea profesională continuă mai bună, precum și o mai bună recunoaștere a excelenței în predare și cercetare. În acest scop, este necesară optimizarea managementului resurselor umane în vederea obținerii excelenței în educație și cercetare, urmează a fi elaborată și implementată Strategia pentru dezvoltarea și îmbunătățirea performanțelor resurselor umane, în primul rând, cu referire la cadrele didactice și de cercetare. Aceasta trebuie să presupună:

- realizarea unui management bazat pe respectarea drepturilor și onoarei tuturor angajaților ASEM;
- încurajarea dezvoltării carierei profesionale de către toți membrii comunității academice;
- elaborarea și realizarea unor planuri individuale de dezvoltare profesională pentru fiecare cadru didactic, care să devină componente ale evaluării profesionale anuale de către șefii de catedre;

- promovarea și dezvoltarea unei culturi corporative, capabile să asimileze, dar și să genereze inovații;
- susținerea și respectarea autonomiei decizionale a facultăților, catedrelor, departamentelor, tuturor subdiviziunilor ASEM, concomitent cu promovarea unei eficiente colaborări pe orizontală și în condiții de comunicare permanentă și transparență totală, având drept scop creșterea performanțelor academice;
- o puternică motivație, angajare și atitudini profesionale din partea corpului profesoral și a studenților;
- consolidarea spiritului de responsabilitate personală a angajaților, de rând cu creșterea valorificării oportunităților.

Pe parcursul celor 20 de ani de activitate, în cadrul ASEM, s-au format personalități notorii în domeniul științei și învățământului economic, care merită a fi susținute, inclusiv prin identificarea și promovarea unor școli științifice la dezvoltarea cărora și-au adus o contribuție personală apreciabilă.

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI PROMOVAREA IMAGINII ASEM

Este necesară promovarea relațiilor internaționale și a imaginii ASEM printr-o comunicare permanentă și corespunzătoare atât cu publicul intern, cât și cu exteriorul. De asemenea, evoluțiile demografice în scădere și competiția în creștere cu universitățile din spațiul european vor cere ca numărul studenților proveniți din afara țării să crească esențial. Pentru aceasta, ne propunem:

- Intensificarea activităților de marketing educațional, de cercetare și consultanță și folosirea unor mecanisme promoționale eficiente în vederea consolidării imaginii și numelui ASEM;
- Consolidarea relațiilor tradiționale de colaborare cu universități și centre de cercetare, în special, cu universități din UE, cu perspectiva promovării schimburilor de studenți, cadre didactice, proiectelor internaționale comune;
- Inițierea unor alianțe strategice cu universități din străinătate și, în primul rând, în cadrul rețelelor universitare din care face parte ASEM;
- Promovarea schimburilor academice internaționale și creșterea mobilității studenților, profesorilor și cercetătorilor, în cadrul programelor Erasmus;

- Îmbunătățirea site-ului ASEM în vederea unei promovări mai eficiente a instituției și programelor de studii oferite;
- Cultivarea și promovarea unor relații bune și de colaborare cu mass-media etc.

DIVERSIFICAREA SURSELOR DE FINANȚARE ȘI DEZVOLTAREA BAZEI TEHNICO-MATERIALE

Învățământul superior de calitate necesită surse suplimentare financiare, indiferent de originea acestora: publice sau private. Este necesară o diversificare a surselor de finanțare. Totodată, restricțiile juridice, administrative și financiare continuă să limiteze libertatea universităților de a-și defini strategiile și de a se diferenția de concurenți prin identificarea și dezvoltarea punctelor forte, fapt pentru care vom continua să promovăm principiile autonomiei universitare, inclusiv ale celei financiare, concomitent cu creșterea responsabilității ASEM față de societate și toate părțile interesate. Este nevoie de un management universitar mai apropiat de cel al unor organizații din sectorul privat decât de cel al multor organizații de stat (desigur, rămânând o instituție publică). În acest context, sunt necesare următoarele acțiuni:

- realizarea unui management economico-financiar performant;
- crearea și menținerea unei culturi instituționale și manageriale favorabile obținerii celor mai înalte rezultate în condițiile folosirii eficiente a resurselor;
- atragerea unui număr mai mare de proiecte de cercetare cu finanțare națională și internațională ca

- sursă suplimentară de finanțare;
- elaborarea și implementarea unor strategii în vederea atragerii unor resurse financiare importante din sectorul privat, prin cercetare și prestare de servicii;
 - constituirea unui fond special de susținere a inițiativelor studențești prin includerea acestor resurse aparte în devizul de cheltuieli;
 - continuarea dezvoltării infrastructurii ASEM, exploatarea corectă și eficientă a acesteia, astfel încât să genereze excelență în educație și cercetare, inclusiv prin condiții cât mai bune de studii, muncă și odihnă pentru profesori, studenți și întregul personal al ASEM. În acest scop:
 - Va fi continuată reparația capitală și curentă a sălilor de studii, laboratoarelor, catedrelor, decanatelor, subdiviziunilor ASEM și dotarea acestora cu aparatură didactică, calculatoare performante și tehnică de comunicare, alte bunuri necesare desfășurării, în condiții adecvate, a activității de muncă și odihnă. De rând cu sălile de studii, drept prioritate în vederea efectuării lucrărilor de reparații, vor fi considerate blocurile sanitare și coridoarele;
 - Reparația capitală a părții exterioare a blocului A de studii, prin schimbarea ferestrelor, izolarea termică a pereților și finisarea acestora cu materiale similare

- celor folosite pentru blocul F (blocul nou), în vederea asigurării unei compoziții arhitecturale unice;
- Elaborarea documentației de proiect și construcția unei Săli sportive polivalente cu bazin de înot pe terenul amplasat între blocul D de studii și Căminul nr.7;
 - Începând cu vara anului 2012, va fi efectuată, treptat, reabilitarea tuturor căminelor studențești și a mini-hotelului ASEM și dotarea acestora cu mobilier nou, și dezvoltarea infrastructurii IT –Internet/Intranet în căminele studențești, concomitent cu creșterea responsabilităților studenților, prin participare la gestionarea, întreținerea și îngrijirea acestora;
 - După expirarea contractului în vigoare, reprofilarea actualei Case a Cunoștințelor în Centrul de Cultură și Artă al ASEM, în care să fie organizate conferințe, expoziții, întâlniri cu oameni de cultură și artă, politicieni, activități artistice;
 - Modernizarea și integrarea actualului sistem informatic al ASEM și crearea rețelei ASENet.

* * *

Este firesc, că realizarea acestor obiective depinde atât de contribuția personală a rectorului, cât și a Senatului, a conducerii facultăților și catedrelor, a tuturor cadrelor didactice, studenților și personalului administrativ-tehnic.

Este evident și faptul că orice reformare a învățământului superior nu trebuie să intre în contradicție cu principiile și valorile universitare fundamentale, precum:

- libertatea de gândire și de exprimare;
- încurajarea unui spirit inovativ în toate activitățile desfășurate;
- legături strânse între învățământ și cercetare;
- dezvoltarea abilității studenților de a învăța pe parcursul întregii vieți;
- promovarea valorilor culturii și spiritualității naționale și universale.

* * *

Prin realizarea actualului plan strategic de dezvoltare, Academia de Studii Economice își propune să contribuie la soluționarea cât mai eficientă a problemelor cu care se confruntă societatea noastră, astfel ca, prin eforturile depuse, să devină o universitate cu adevărat europeană, iar pentru aceasta este nevoie de

Excelență, Tradiție, Dinamism.

Tipografia Departamentului Editorial-Poligrafic al ASEM
Chişinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni nr. 59
Tel. 402-986